

2020/2115(INI)

2.12.2020

STANOVISKO

Výboru pre dopravu a cestovný ruch

pre Výbor pre zahraničné veci

k prepojenosti a vzťahom medzi EÚ a Áziou
(2020/2115(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko (*): Angel Dzhambazki

(*) Pridružený výbor – článok 57 rokovacieho poriadku

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre dopravu a cestovný ruch vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže svetoví aktéri v posledných rokoch uznali potenciál dopravnej prepojenosti a prevzali vedúcu úlohu pri presadzovaní strategického rozvoja globálnej infraštruktúry; keďže prvý krok v tejto súvislosti na úrovni EÚ sa uskutočnil na jeseň 2018 prijatím stratégie na prepájanie EÚ a Ázie;
 - B. keďže súčasná doprava sa stáva čoraz viac multimodálnou a vznikajú nové príležitosti na zlepšovanie a ďalší rozvoj dopravných sietí medzi EÚ a Áziou, najmä v železničnom a námornom odvetví;
 - C. keďže kríza spôsobená ochorením COVID-19 ukázala, že kontinuita dopravy s Áziou je nevyhnutná na zaručenie dodávateľského reťazca pre všetky druhy tovaru počas pandémie;
 - D. keďže dopravné spojenia medzi EÚ a Áziou nemajú nikde na svete obdobu, pokiaľ ide o objem nákladu a prekonávané vzdialenosti, a je potrebné zohľadniť rozmanitosť tranzitných území a ich stabilitu, aby sa zaručila bezpečnosť a ochrana bez ohľadu na využívaný druh dopravy;
 - E. keďže by sa malo posilniť presadzovanie pravidiel platných v celej EÚ, ako sú pravidlá EÚ týkajúce sa kontroly štátnej pomoci a verejného obstarávania; keďže je potrebná reciprocita, pokiaľ ide o dostupnosť verejného obstarávania medzi partnermi; keďže EÚ by mala zabezpečiť, aby postupy obstarávania boli otvorené a transparentné, aby tak spoločnosti mohli využívať rovnaké podmienky bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť;
 - F. keďže vzhľadom na ciele EÚ v oblasti zelenej transformácie je potrebné uvažovať o emisiách skleníkových plynov vznikajúcich na dopravných trasách medzi EÚ a Áziou; keďže využívanie udržateľných druhov dopravy by vzhľadom na veľký objem prepravovaného nákladu mohlo mať značný vplyv na tieto emisie; keďže s cieľom nebrániť efektívnosti cestných dopravných spojení by sa mala venovať osobitná pozornosť prechodu na alternatívnu energiu (elektrickú energiu alebo vodík) na dopravné účely;
1. vyzýva Komisiu a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby zabezpečili riadne vykonávanie stratégie na prepojenie EÚ a Ázie na základe konkrétnych politických návrhov a iniciatív zameraných na zlepšenie prepojení medzi Európou a Áziou a tým, že poskytnú účinný mechanizmus politickej správy, na základe ktorého by EÚ mohla stanovovať pravidlá v oblasti dopravnej prepojenosti a zároveň presadzovať zásady EÚ, ako je transparentnosť, dobrá správa vecí verejných, udržateľnosť, reciprocita a spravodlivá hospodárska súťaž za rovnakých podmienok, demokracia a ľudské práva; konštatuje, že Ázia je najväčším obchodným partnerom EÚ, a že prepojenosť medzi EÚ a Áziou má preto hospodársky, ako aj geopolitický význam; konštatuje, že Čína je systémovým konkurentom Európskej únie a že projekty v oblasti infraštruktúry zohrávajú úlohu v dlhodobej politickej stratégii Číny; konštatuje, že EÚ by mala naďalej podporovať otvorené a transparentné postupy verejného obstarávania, v

rámci ktorých by všetky spoločnosti mali mať rovnaké podmienky bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť;

2. vyzdvihuje význam skúseností získaných z pandémie COVID-19, a preto uznáva význam koordinovanej obnovy cezhraničných tokov tovaru, pracovníkov v doprave, služieb a kapitálu s cieľom zabezpečiť, aby globálne dopravné trasy a dodávateľské reťazce zostali otvorené a bezpečné; vyzýva Komisiu, aby podporovala digitalizáciu a zjednodušenie administratívnych postupov s cieľom umožniť interoperabilitu dopravných sietí a cezhraničného obchodu;
3. dôrazne nabáda na koordinovaný globálny prístup prostredníctvom úzkej spolupráce s tretími krajinami s cieľom obnoviť a zachovať prepojenosť, odolnú dopravnú infraštruktúru a priemysel na podporu globálneho dodávateľského reťazca; zdôrazňuje preto, že viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 by mal naďalej podporovať investície do prepojenosti pomocou nástrojov, ako sú investičný rámec pre vonkajšiu činnosť alebo geografické investičné nástroje, ako je investičný nástroj európskej susedskej politiky (NIF), investičný nástroj pre Strednú Áziu (IFCA) a investičný nástroj pre Áziu (AIF);
4. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vymedzili a uplatňovali ako neoddeliteľnú súčasť stratégie na prepojenie EÚ a Ázie minimálny súbor noriem pre otázky životného prostredia, zdravia a práv cestujúcich s cieľom zabezpečiť, aby Únia bola normotvorcom; nabáda Komisiu, aby stanovila osobitné pravidlá s cieľom zabezpečiť, aby všetci partneri EÚ zohľadňovali a dodržiavali zásady udržateľnosti a komplexnej prepojenosti založenej na pravidlách; zdôrazňuje, že EÚ a Ázia by mohli lepšie spolupracovať s cieľom zlepšiť regulačné prostredie, riadenie verejných financií a mobilizáciu domácich zdrojov; zdôrazňuje záväzok EÚ vykonávať Parížsku dohodu o zmene klímy, a to aj prostredníctvom podpory obehového hospodárstva a investícií odolných voči zmene klímy; víta spoluprácu založenú na týchto zásadách medzi rôznymi iniciatívami EÚ a Ázie, ako je napríklad Dopravný koridor Európa – Kaukaz – Ázia (TRACECA), a okrem toho víta podporu nových iniciatív spolupráce v oblasti udržateľnej dopravy s významnými ázijskými partnermi, ako sú India a Stredná Ázia;
5. víta prijatie hospodárskeho a investičného plánu EÚ pre západný Balkán a pokračujúce rozširovanie transeurópskej dopravnej siete EÚ (TEN-T) na západnom Balkáne a v krajinách Východného partnerstva, ktoré vzhľadom na ich geografickú polohu treba považovať za kľúčovú súčasť stratégie na prepájanie EÚ a Ázie; vyzýva Komisiu, aby urýchlila proces preskúmania TEN-T a jej vonkajšieho rozmeru, zvažila vymenovanie osobitného koordinátora TEN-T pre krajiny zapojené do procesu rozširovania a krajiny Východného partnerstva a predložila komplexnú dopravnú iniciatívu na prepojenie TEN-T so strategickými sieťami v Ázii;
6. zdôrazňuje význam ostražitosti, pokiaľ ide o využívanie finančných prostriedkov EÚ na projekty infraštruktúry, ktoré by sa mohli udeliť spoločnostiam v tretích krajinách napriek zatvoreniu ich vlastných trhov verejného obstarávania ich európskym partnerom, pričom sa treba zameriavať aj na environmentálnu, hospodársku a sociálnu udržateľnosť a vytváranie skutočnej pridanej hodnoty; vyzýva Komisiu, aby pozorne sledovala a koordinovala úsilie krajín o vykonávanie existujúcich plánov rozšírenia TEN-T;

7. zdôrazňuje význam železničných spojení a ich budúcu úlohu z hľadiska investičných perspektív; poukazuje na potrebu zabezpečiť jednotný právny režim pre prepravu tovaru po železnici po celom eurázijskom kontinente; vyzýva na rozšírenie uplatňovania technických špecifikácií EÚ a na vytvorenie nových hospodárskych vyhládok otvorením trhov a podporou investičných príležitostí;
8. vyzýva Komisiu, aby navrhla možnosti spolufinancovania EÚ zameraného na inštaláciu a modernizáciu prekládkových terminálov s cieľom zvýšiť kapacitu existujúcich transeurázijských železničných koridorov; vyzýva Komisiu, aby využila vyššiu úroveň zaznamenananej bezpečnosti železničnej prepravy nebezpečného tovaru a zabezpečila, aby čínske orgány predovšetkým potvrdili otvorenie železničných služieb medzi Čínou a EÚ na prepravu nebezpečného tovaru v súlade s potrebnými bezpečnostnými opatreniami a príslušnými usmerneniami podľa prílohy 2 k Dohode o medzinárodnej železničnej nákladnej doprave (SMGS)¹, ktoré rozoslala Medzivládna organizácia pre medzinárodnú železničnú prepravu (OTIF); vyzýva Komisiu, aby s pomocou Európskej železničnej agentúry (ERA) podporovala európsko-ázijskú železničnú dopravu harmonizáciou existujúcich rozdielov v právnych predpisoch pre takúto dopravu;
9. zdôrazňuje význam prebiehajúcich rokovaní o komplexných dohodách o leteckej doprave s partnerskými krajinami v Ázii a význam zaistenia toho, aby sa tieto dohody zaoberali problematikou životného prostredia; vyzýva najmä na urýchlené uzavretie dohody medzi EÚ a Združením národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), ktorá by mala spájať viac ako miliardu občanov; pripomína, že zamýšľaná dohoda o leteckej doprave medzi EÚ a združením ASEAN nemá viesť k nekalej súťaži medzi spoločnosťami, ale má mať opačný účinok – vytvorenie spravodlivých a transparentných trhových podmienok založených na jasnom regulačnom rámci, a najmä dodržiavanie prísnych noriem EÚ, pokiaľ ide o ochranu práv pracovníkov v leteckej doprave, bezpečnosť, bezpečnostnú ochranu, manažment letovej prevádzky a sociálnu ochranu, ochranu spotrebiteľa a ochranu životného prostredia; dôrazne nabáda na ďalší výskum a inovácie v oblasti udržateľných palív pre odvetvie leteckej dopravy;
10. poznamenáva, že recipročné povolenia preletov prispievajú k plynulosti medzinárodného obchodu; zdôrazňuje význam podpory EÚ ázijským krajinám pri zmierňovaní vplyvu civilného letectva na zmenu klímy;
11. vyzýva Komisiu, aby aj naďalej pokračovala vo svojich iniciatívach v oblasti námornej dopravy s cieľom digitalizovať a zjednodušiť administratívne formality a posilniť námornú bezpečnosť v prístavoch v Ázii prostredníctvom Medzinárodnej námornej organizácie a dohôd o námornej doprave; vyzýva Komisiu, aby podporovala používanie alternatívnych palív v prístavoch v Európe a Ázii; zdôrazňuje význam ďalšej spolupráce s tretími krajinami v Ázii prostredníctvom príslušných dohôd o námornej doprave, ktoré by pomohli regulovať a uľahčiť námornú dopravu a zvýšiť jej udržateľnosť;
12. vyzdvihuje, že EÚ sa zaviazala k slobode plavby a udržateľnej správe oceánov a morí; zdôrazňuje význam bezpečných, chránených, čistých a udržateľne spravovaných oceánov na celom svete; vyzýva EÚ, aby zabezpečila, že jej ázijskí partneri prejdú na udržateľné modré ekonomiky, ktoré rešpektujú biodiverzitu a životné prostredie;

¹ Dohoda Organizácie pre spoluprácu železníc (OSŽD) o medzinárodnej železničnej preprave tovaru.

13. berie na vedomie dramatickú situáciu uviaznutých námorníkov počas epidémie COVID-19; vyjadruje poľutovanie nad tým, že politické napätie alebo pirátstvo v niektorých medzinárodných námorných oblastiach ohrozuje slobodu plavby na medzinárodných trasách;
14. zdôrazňuje, že stratégia na prepojenie musí zabezpečiť, aby dopravcovia z Ázie dodržiavali právne predpisy Únie v odvetví cestnej dopravy; vyzýva na spoluprácu medzi Komisiou a členskými štátmi, pokiaľ ide o presadzovanie právnych predpisov Únie a vnútroštátnych právnych predpisov v tomto odvetví;
15. zdôrazňuje dôležitosť prebiehajúcej práce platformy EÚ a Číny v oblasti prepojenosti v jej úsilí o preskúmanie možností spolupráce v oblasti dopravy medzi rozšírenou sieťou EÚ TEN-T a čínskou iniciatívou Jedno pásmo, jedna cesta; uznáva, že je dôležité pracovať na dosiahnutí úplnej transparentnosti, dodržiavania pravidiel, reciprocity v prístupe na trh a rovnakých podmienok; zdôrazňuje potrebu globálneho a komplexného prístupu na zabezpečenie voľného a spravodlivého obchodu pre podniky v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry s Čínou; víta spoluprácu medzi rôznymi iniciatívami EÚ a Ázie založenú na týchto zásadách; očakáva realizáciu spoločnej štúdie, ktorú má začať platforma v oblasti prepojenosti, o udržateľných železničných dopravných koridoroch medzi Európou a Čínou;
16. uznáva novú asertívnu povahu čínskej zahraničnej politiky a úlohu iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta a jej prepojenosť smerom na západ; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu vykonávať koordinovanú politiku EÚ vo vzťahu k iniciatíve Jedno pásmo, jedna cesta; konštatuje, že je potrebné, aby Európa chránila svoju strategickú infraštruktúru pred zahraničnými prevzatiami, čo je otázkou zvrchovanosti; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je potrebné, aby boli zmluvné doložky v tejto oblasti čo najtransparentnejšie a aby zaisťovali základné záujmy Únie;
17. nabáda Komisiu, aby prijala opatrenia na konkrétne zabezpečenie spravodlivej a transparentnej hospodárskej súťaže medzi spoločnosťami; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby Európania mali vždy prístup k širokému výberu prevádzkovateľov a zariadení; konštatuje, že politiky v oblasti prepojenosti by mali znížiť negatívne externality, ako je vplyv na životné prostredie a znečistenie; zdôrazňuje význam udržateľnosti v rámci celej tejto stratégie;
18. vyzdvihuje význam digitálnej infraštruktúry a vysokokapacitných sieťových vedení pre prepojenosť a význam bezpečnosti údajov, keďže mobilita osôb a tovaru vo veľkej miere závisí od prenosu údajov; požaduje primeranú bezpečnosť a kybernetickú bezpečnosť pri riadení týchto tokov; pripomína, že tieto výzvy nemožno riešiť výlučne prostredníctvom vnútroštátnych politik; vyzýva preto EÚ, aby spolupracovala s ázijskými partnerskými krajinami s cieľom dosiahnuť bezpečnejšiu a lepšie chránenú dopravnú prepojenosť s Áziou;
19. zdôrazňuje význam najvzdialenejších regiónov EÚ, najmä tých, ktoré sú bližšie k Ázii, a vyzdvihuje ich hospodársky potenciál; nabáda Komisiu, aby uľahčila investície na týchto územiach s cieľom posilniť ich prepojenosť a podporiť ich hospodárstvo;
20. výzva na úplnú transparentnosť zákazky na výstavbu vysokorýchlostnej železničnej trate Budapešť – Belehrad; žiada, aby sa podrobné informácie o tejto zákazke a

podmienkach jej zadávania odtajnil a zverejnili.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	1.12.2020
Výsledok záverečného hlasovania	+: 42 -: 1 0: 6
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Leila Chaibi, Anne-Sophie Pelletier, Markus Pieper

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

42	+
ECR	Peter Lundgren, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zile, Kosma Złotowski
GUE/NGL	Leila Chaïbi, Anne-Sophie Pelletier
NI	Mario Furore
PPE	Magdalena Adamowicz, Andor Deli, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Vera Tax, István Ujhelyi, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

1	-
NI	Dorien Rookmaker

6	0
GUE/NGL	Elena Kountoura
ID	Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania